

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

F.J. Hoogendam (SP) en R. van Aelst (SP)
(d.d. 27 oktober 2022)

Nummer
3903

Onderwerp
Windturbine locatie A4/N11, Polderpark Cronesteyn Leiden en
aanliggende polders

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Deze week bereikte ons, via bezorgde omwonenden, het bericht dat Eneco voornemens is om het windturbinepark naast de A4/N11 uit te breiden.

1. *Is de gedeputeerde bekend met dit voornemen van Eneco?*
 - a. *Zo ja, zijn deze plannen in overeenstemming met het provinciaal beleid rond de plaatsing van windturbines?*

Ja, we zijn bekend met de verkenning die door initiatiefnemers Eneco, Rijnland Energie en de gebiedscoöperatie Groener Zoeterwoude wordt uitgevoerd om de haalbaarheid van deze locatie te onderzoeken. Op dit moment is het plan nog niet concreet genoeg om te beoordelen of het past binnen provinciaal beleid.

2. *Is de gedeputeerde bekend met de aanwezigheid van een snel groeiende kolonie lepelaars in Polderpark en de vele soorten vleermuizen die in dit gebied voorkomen?*

We zijn bekend met de beschermde soorten (zoals lepelaars en vleermuizen) die in de provincie Zuid-Holland voorkomen. De initiatiefnemers hebben aangegeven van deze kolonie op de hoogte te zijn. Voor de ontwikkeling van een windpark is het belangrijk dat de specifieke effecten op de aanwezige flora en fauna (waaronder lepelaars en vleermuizen) worden onderzocht. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de initiatiefnemer. Zie hiervoor ook de beantwoording van vraag 5.

3. *Kan de gedeputeerde aangeven hoe het kan dat ondanks de aanwezigheid van deze soorten in de MER de locatie in de oksel van de A4/N11 en de locatie ten zuiden van het polderpark Cronesteyn m.b.t. vogels en vleermuizen toch tot een aanwijzing als 'kansrijk' heeft geleid?*

In het Milieueffectrapport Module Energietransitie zijn aan de hand van een GIS-analyse de verwachte risico's van het realiseren van windenergie in de zoekgebieden voor kwetsbare vogelsoorten in kaart gebracht op grond van data van Sovon.¹ Sovon heeft in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit onderzocht waar veel vogelsoorten voorkomen die kwetsbaar zijn voor windparken. Met gegevens over de verspreiding, aantallen en vliegbewegingen van deze vogelsoorten zijn kaarten gemaakt met gebieden waar naar verwachting de risico's van windturbines op kwetsbare soorten het grootst zijn. In de viewers zijn de risico's te zien voor vogels. In de niet kansrijke gebieden zijn de risico's het grootst. In de kansrijke gebieden het laagst. Er zijn verschillende kaarten gemaakt voor broedvogels en niet-broedvogels. Aangezien een windturbine er het gehele jaar staat, zijn de afzonderlijke kaarten gecombineerd in één kaartbeeld. De meest recente gegevens over de verspreiding, aantallen en vliegbewegingen van vogels zijn door Sovon gebruikt om in beeld te brengen waar gevoelige soorten in grotere concentraties voorkomen. Deze informatie geeft een ruimtelijk gedifferentieerd beeld van de (relatieve) risico's. Om voor vogels tot een gevoeligheidskaart in relatie tot windenergie op land te komen zijn de volgende stappen doorlopen:

- Opstellen soortenmatrix ter bepaling van relevante vogelsoorten (kwetsbaarheids-score, mate van bedreiging, aanvaringsrisico en verstoringsrisico)
- Verspreiding in beeld brengen op basis van monitoringinformatie
- Modelleren van dagelijkse vliegbewegingen
- Vervaardigen van cumulatieve kaartbeelden voor broedvogels en niet-broedvogels

Het kaartbeeld dat op grond van deze methodiek tot stand is gekomen bevat een gecombineerde gevoeligheidskaart broedvogels en niet-broedvogels op basis van belangrijke verspreidingsgebieden en vliegbewegingen. Het is een cumulatief kaartbeeld voor alle vogelsoorten uit de soortenmatrix, gewogen met de kwetsbaarheidsscore. Relatieve schaal van 1 (weinig risico voor aanwezigheid gevoelige soorten) tot 100 (hoog risico voor aanwezigheid gevoelige soorten). Op grond van deze kwetsbaarheidsscore is een beoordeling gemaakt van de mate van kansrijkheid van de zoekgebieden voor wind bezien vanuit de risico's voor broedvogels en niet-broedvogels. De zoekgebieden nabij Cronesteyn zijn beoordeeld als kansrijk te maken / niet tot nauwelijks kansrijk op grond van deze analyse. Bekijk de kaartbeelden met de analyse soorten (vogels en vleermuizen) hier:

<https://planmer.zuid-holland.nl/energietransitie/4/4>.

Tot slot. Er is geen aanvullend (veld)onderzoek uitgevoerd. Om daadwerkelijk te weten of de plaatsing van windturbines een negatief effect heeft is nader onderzoek per soort op specifieke locaties nodig. Dan pas kan worden vastgesteld of kwetsbare vogelsoorten daadwerkelijk nadelige gevolgen zullen ervaren van beoogde windturbines.

¹ <https://pub.sovon.nl/pub/publicatie/18101>.

4. *Kan de gedeputeerde aangeven welke instantie dit onderzoek heeft uitgevoerd, hoe onafhankelijk was dit onderzoek en welke onderzoeksgegevens hebben geleid tot de conclusie “kansrijk”?*

Zoals hiervoor toegelicht is de gebruikte data afkomstig van Sovon.² Ook is hiervoor aangegeven hoe de onderzoeksgegevens hebben geleid tot de beoordeling kansrijk te maken / niet tot nauwelijks kansrijk van deze zoekgebieden. De Provincie Zuid-Holland heeft als initiatiefnemer voor de herziening van de module energietransitie deze analyse uitgevoerd op grond van de data van Sovon. DCMR Milieudienst Rijnmond heeft als bevoegd gezag voor het MER op dit proces meegekeken. De Commissie m.e.r. adviseert, als onafhankelijke organisatie, over de inhoud van milieueffectrapporten. De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. De Commissie heeft over dit MER een positief oordeel gegeven. *“De Commissie is daarom van oordeel dat het MER de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de aanpassing van de Module Energietransitie. De milieu-informatie sluit aan bij het detailniveau van het besluit en het huidige uitwerkingsniveau van de zoekgebieden uit RES 1.0 voor zon en wind.”*

5. *Kan de gedeputeerde aangeven welke gevolgen de uitbreiding van dit windturbinepark heeft op de aanwezige populatie lepelaars en vleermuizen?*

Het initiatief bevindt zich nu nog in de verkenningfase. Onderdeel van de verkenning zal bestaan uit een ecologische quickscan. Hierin worden de effecten van het initiatief op de aanwezige natuurwaarden en soorten beschermd onder de Wet Natuurbescherming in het gebied onderzocht. Op basis van dit onderzoek zal worden bepaald of vervolgonderzoek naar de specifieke effecten op de gevonden natuurwaarden en soorten nodig is. Wanneer significante negatieve effecten op beschermde soorten worden gevonden een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Het voorgaande dient in een projectMER en/of een ruimtelijke onderbouwing te worden vastgelegd.

Op dit moment zijn de initiatiefnemers nog niet gestart met deze onderzoeken. Het is daarom nog niet te zeggen welke gevolgen een eventuele uitbreiding van dit windturbinepark heeft op de aanwezige natuurwaarden in het gebied, inclusief de populatie lepelaars en vleermuizen.

6. *Kan de gedeputeerde aangeven welke maatregelen er genomen gaan worden om schade aan deze soorten te voorkomen?*

Gezien de impact op de omliggende natuur en aanwezige soorten nog niet bekend is (zie antwoord vraag 5), is het nog te vroeg om over maatregelen te spreken.

7. *Kan de gedeputeerde aangeven op welke wijze de omwonenden hebben kunnen participeren bij deze ontwikkeling?*

Omwonenden hebben op drie verschillende manieren kunnen participeren bij dit initiatief:

1. Vanuit de RES Holland Rijnland en gemeente Zoeterwoude is het gesprek gevoerd met omwonenden over de zoekgebieden voor wind. Daarbij is ook over dit initiatief gesproken.
2. De initiatiefnemers van dit project hebben een participatieplan opgesteld en bieden verschillende mogelijkheden voor burgers om te participeren:
 - a. De twee aangesloten coöperaties (Rijnland Energie en gebiedscoöperatie Groener Zoeterwoude) zijn mede-initiatiefnemer en geven burgers daarmee de ruimte om te participeren in het project.

² Zie: <https://sovon.nl/over-sovon>.

